SĂPTĂMÂNA MUZICII ROMÂNEȘTI

MARELE CONCERT INAUGURAL DELA ATENEU

Manifestările din Săptămâna muzicii românești au îmbrăcat un caracter cu totul sărbătoresc. Rareori Ateneul R.P.R. a cuprins atâta lume, venită spre a asculta muzica făurită de compozitorii noștri. Apariția oaspeților de peste hotare, a valoroșilor compozitori sovietici Zaharov, Soloviov-Sedoi și Arutiunian a fost întâmpinată cu o furtună de aplauze ce nu mai contenea.

La primul concert simfonic, condus de Constantin Silvestri, am reauzit unele lucrări simfonice și vocal-simfonice cunoscute: Simfonia a III-a de Mihail Andricu, poemul simfonic „Mama" de Matei Socor și Rapsodia I-a de George Enescu.

Mihail Andricu este unul dintre puținii compozitori care, chiar și pe vremea când cosmopolitismul și decadentismul bântuiau la noi în voe, scria muzică inspirată din aceea a poporului. Simfonia a III-a compusă în 1949 dovedește o simțitoare evoluție în arta acestui maestru al scrierii simfonice. Aflăm aici, într'adevăr, mai mult decât simple jocuri, doine și colinde, închegate în forme mari, simfonice, o îmbogățire a conținutului expresiv al muzicii. Ne referim la frământarea, la acel dramatism din partea lentă a compoziției. O și mai fericită punere în valoare a disponibilităților de expresie ale compozitorului i-o va prilejui legarea muzicii sale de marile probleme ale actualității, ale poporului nostru muncitor, prin mijlocirea unui text, a unui program. Din acest punct de vedere am urmărit cu interes, prima audiție a suitei „Luceafărul" extrasă din muzica de balet scrisă de compozitor pe un libret inspirat de poezia lui Eminescu și despre care în curând, vom pomeni.

Poemul simfonic „Mama" de Matei Socor, pe versuri de Maria Banuș, are ca majoritatea lucrărilor compozitorului, un conținut eroic, revoluționar, exprimând lupta poporului pentru o nouă așezare socială.

Solista Zenaida Pally, dela Opera de Stat a susținut partea vocală a poemului, care este melodioasă, deosebit de cantabilă, cu accente de cald lirism și, după împrejurări, în partea centrală a acestuia, cu avânt, cu o notă eroică.

Intonația sa a fost fermă, expresia convingătoare. Cântăreața a pus în interpretare mai multă căldură ca de obicei.

Prima parte a concertului s'a încheiat cu Rapsodia I-a de George Enescu. Este neasemuită pilda de închegare în formă simfonică, a cântecelor noastre populare și lăutărești, oferită de această minunată lucrare. Dirijorul Silvestri este maestru în prezentarea ei. El determină la flaut și la clarinet unele intonații tipic populare, iar pe harpă, o provoacă să sune, la răstimpuri, ca un adevărat țambal. A ținut însă prima parte a rapsodiei pe loc conducând-o prea rar, cu acel *allargando* care să-i menajeze, după *Mugur, mugurel*, un efect de contrast și mai mare.

Partea a doua a programului a fost împlinită de oratoriul „Sub Soarele Păcii" scris de Hilda Jerea pentru soliști, cor de copii și orchestră, în primă audiție.

Tot mai mult temele mari ale actualității, cum ar fi mișcarea uriașă a partizanilor păcii, inspiră creația compozitorilor noștri.

După cantata *Oda Legii Staliniene*— care exprima sentimentele de unanimă admirație ale oamenilor muncii față de cea mai progresistă constituție din lume, în Oratoriul *„Sub Soarele Păcii"* pe versuri de Dan Deșliu, Hilda Jerea folosind intonațiile cântecelor noastre populare, slăvește Patria, cântă belșugul holdelor și lupta pe care o duce poporul nostru pentru triumful socialismului și al păcii.

Prima parte „Slăvită fii tu Patria mea" este o glorificare entuziastă a Patriei, în care astăzi stăpân este poporul muncitor.

Imaginile muzicale sunt în concordanță cu textul. Așa, de pildă, când corul cântă împreună cu solistul:

Răsună liber cântecele vieții
In aprige ciocane de miner
Voinică suie seva dimineții
Suie, suie prin sonde și furnale
către cer
Și creste, creste
Slăvită fii, tu Patria mea!

muzica are un caracter mișcat aproape eroic. Ea, realmente crește, atât la voci, cât și la orchestră.

In partea a doua, intitulată „Copiii Republicii", aflăm o muzică zglobie, sprințară, scrisă în spiritul cântecului popular românesc, de asemenea în acord cu textul:

Boabe aurite veseli adunăm
Patriei iubite noi îi ajutăm,
Boabe de lumină veseli adunăm
Pentru pacea bună harnici învățăm.

Și mai departe:

Ca să apere copiii
Luptă azi popoarele
Și părinte-al bucuriei
Este Stalin Marele.

Partea a treia este un minunat cântec de dragoste, care evocă o doină nostalgică de pe plaiurile noastre. Cântecul de dor, introductiv, este încredințat unor instrumente pline de poezie cum ar fi clarinetul și cornul.

Este remarcabil cântecul mișcat, de o mare bogăție ritmică, din partea a patra, „Cântă seceruica mea" plin de bucuria fetelor muncitoare dintr'o gospodărie agricolă colectivă. Să subliniem de asemenea doina ce apare înaintea acestui cântec, acel murmur în surdină al vocilor femenine peste care se suprapune cantilena visătoare a cornului și care constitue una dintre cele mai frumoase melodii ale oratoriului.

In partea a patra atmosfera devine dramatică. Sunt impresionante versurile:

Ce tot bați și gemi a moarte
Viscol negru de departe?

M'a stârnit pe-a lumii plaiuri
Șarpele culcat pe aur
M'a trimis al morții faur

Muzica devine sumbră, înghețată. Vine însă ultima parte, finalul, care este afirmarea vieții, triumful binelui, al Păcii, lupta popoarelor înfrățite. Muzica redevine luminoasă, foarte vie, de joc mișcat, românesc, totul sfârșind într'o apoteoză sonoră.

Socotită în ansamblu, lucrarea are o deosebită unitate, ea ține atenția permanent trează și o caracteristică de seamă este aceea de a fi cât se poate de melodioasă, o melodie ce are la bază cântecul românesc.

Interpreții Mihail Arnăutu și Mihail Știrbey dela Opera de Stat din București, Ecaterina Vilcovici dela Opera de Stat din Cluj, apoi Filarmonica de Stat din București condusă de Constantin Silvestri și corul acesteia condus de dirijorul Ștefan Mureșeanu, corul de copii Radio, condus de dirijorul Ion Vanica, au dat un concurs neprețuit bunei prezentări a oratoriului care se înscrie, în muzica noastră drept o izbândă de seamă pe calea artei legată de realitățile, de viața poporului nostru muncitor.

J.-V. Pandelescu

In Editura Partidului Muncitoresc Român au apărut:

GH. GHEORGHIU-DEJ — Vigilența revoluționară a popoarelor în luptă pentru socialism.

OTTO GROTEWOHL — Lupta poporului german pentru pace și pentru unitatea Germaniei.

INFORMAȚIILE ZILEI

Expoziția Arlus la sate

Din inițiativa organizației raionale Arlus s'au deschis două expoziții în localitățile Tuștea și Peșteana din raionul Hațeg, regiunea Hunedoara.

Expozițiile, tratând subiectul „Colhozul din U.R.S.S.", au fost vizitate de un foarte mare număr de țărani muncitori care au avut astfel ocazia să vadă, în imagini sugestive, realizările mărețe ale colhoznicilor sovietici convingându-se de superioritatea de necontestat a agriculturii socialiste.

N. SBUCHEA
corespondent

Electrificarea com. Bujoreanca

Cu toate că linia de înaltă tensiune Dobrești-București trece pe la marginea satului, electrificarea comunei Bujoreanca, din raionul Târgoviște s'a înfăptuit abia acum de curând și după ce a fost electrificată mai întâi aria de treeriș a comunei.

Lucrările au fost făcute de muncitorii dela I.R.E.B.-Filaret și cu munca voluntară a țăranilor muncitori.

Inaugurarea electrificării comunei a avut loc în cadrul unei serbări dată de ansamblul artistic al I.R.E.B.-ului Filaret.

I. NICOLAESCU
corespondent

Construcții de școli în regiunea Galați

Zilele trecute, odată cu începerea noului an școlar au fost inaugurate în regiunea Galați noi școli. Acestea au fost construite de către Sfaturile Populare locale sprijinite de cetățeni.

Noi școli au fost inaugurate în comunele Mahmudia, Carasuhatul de Sus, Pârlita, Uzlina, Tatanir, Cârpelari, Cotul Mihale, Tepeș Vodă și Grădiștea de Sus.

O. SANDULESCU
corespondent

Noi terenuri de sport

In orașul Giurgiu au fost terminate de curând o serie de noi terenuri de sport menite să contribue la o și mai mare dezvoltare a Culturii Fizice și Sportului în acest oraș.

Astfel, au fost terminate trei noi terenuri de basket, volei, tenis.

Colectivul „Locomotiva" a terminat construirea unui teren de volei și a unei piste acoperite de popice.

Deși basketul, tenisul și popicele erau puțin cunoscute la Giurgiu, totuși aceste sporturi au început a fi practicate intens de către cetățeni.

Materii prime pentru meșteșugari

In cursul lunii Octombrie a. c., va avea loc la București Congresul meșteșugarilor încadrați în cooperative de producție. In întâmpinarea acestui Congres meșteșugarii din cooperativele brăilene țin adunări în care vorbesc despre activitatea lor.

Un fapt se desprinde puternic din aceste adunări: datorită regimului de democrație populară, micii meșteșugari trăesc astăzi o viață nouă, înfloritoare pe zi ce trece.

Sunt în orașul nostru 800 mici meseriași, făcând parte din nouă asociații. Dintre aceștia, foarte mulți au alcătuit cooperative de producție. Există printre altele cooperativa de construcții „Dunărea", cea de confecții „Inainte", cooperativa meseriașilor frizeri „Higiena". Odinioară, meseriașii invalizi erau condamnați pieirii. In orașul Brăila există astăzi o cooperativă a meșteșugarilor invalizi „Inainte", în cadrul căreia, aceștia își câștigă existența și asigură familiilor lor un trai bun.

Micii meseriași simt din plin ajutorul statului nostru. Ei primesc, prin intermediul Federației, materiale pentru a putea lucra.

In ultimul timp s'au distribuit pentru meseriașii din orașul Brăila: 400 m.c. fier balot, 100 kg. carbid, 500 kg. parafină, 20 mii kg. fontă, 20 mii kg. cărbuni de forjă, 40 m.c. bușteni, 1.700 spițe, 284 colaci de frasin, 725 butuci de frasin, 500 kg. furdale, 200 kg. mucava, 350 kg. vată pentru croitori, 1.500 kg. grâu care a fost transformat în făină pentru cofetari, 3.400 kg. zahăr și 1 500 kg. de glucoză pentru cofetari, etc.

Intreprinderile locale pun deasemeni la dispoziția cooperativelor meșteșugărești și micilor meseriași deșeuri din care se fabrică o serie de produse care sunt apoi revândute pe piața locală.

O parte din cooperativele meșteșugărești din orașul nostru sunt trecute cu sarcini în Planul de Stat. Cooperativa de încălțăminte „Producția", cooperativa de confecții „Viitorul" lucrează articole raționate: încălțăminte și confecții și-și îndeplinește planurile respective. Prin încadrarea în Planul de Stat a meșteșugarilor din cooperative li se asigură acestora în permanență de lucru.

I. NICOLAU
corespondent

O manifestație a păcii și prieteniei între popoare

Primele 2 zile ale Campionatelor Internaționale de Atletism ale R.P.R., prilej de numeroase recorduri și excelente performanțe

(Urmare din pagina I-a)

îndelungate aplauze, manifestația sportivă transformându-se într'o puternică manifestare de luptă pentru pace, zecile de mii de spectatori ovaționând puternic pe solii poporului sovietic care se află în fruntea popoarelor în lupta pentru pace în întreaga lume. După defilarea echipelor a luat cuvântul d. Gheorghe Vidrașcu, președintele Comitetului pentru Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri al RPR. care a transmis în numele sportivilor din țara noastră un fierbinte salut reprezentativelor de atletism participante la această măreață întrecere.

Vorbitorul a arătat că întrecerile de pe stadionul Republicii constitue un nou prilej de afirmare a sportului din țările de democrație populară. Prin participarea atleților sovietici — a spus d. Gh. Vidrașcu — valoarea acestei competiții a crescut foarte mult. Să facem din sărbătoarea noastră sportivă, a spus în încheiere vorbitorul, o puternică manifestație în lupta pentru apărarea păcii.

A început apoi desfășurarea întrecerilor.

★

Intrecerile din cadrul primelor două zile ale Campionatelor Internaționale de Atletism ale RPR au scos la iveală remarcabilul progres realizat de sportul țărilor din lagărul păcii și al democrației, condus de Uniunea Sovietică.

Rezultatele înregistrate sunt excelente.

S'au bătut 21 recorduri ale țărilor participante, s'a egalat unul și o mulțime de atleți și-au depășit recordurile personale. In general s'au înregistrat unele performanțe cum nu s'au mai realizat vreodată în țara noastră.

In rândul acestora trebue să menționăm excepționalele recorduri realizate de atleții sovietici Vladimir Suhariev (10"3 pe 100 m.) și Nadejda Hnâchina (11"7 pe 100 m. fete), care se apropie cu respectiv una și două zecimi de secundă de recordurile mondiale.

Dintre performanțele concurenților maghiari relevăm recordul Olgăi Gyarmaty, pe 100 m., rezultatul obținut tot de ea la 80 m. g. (11"4), victoria lui Apro cu 9:07,6 la 3000 m. obstacole și în special recordul Anei Blecha - Bacskai pe 800 m. cu un timp excepțional pentru oricare atletă în afara celor sovietice, — 2:13,5

Performanțe valoroase au stabilit și reprezentanții sportului în plin progres al R.D. Germane.

Ei au reușit să-și amelioreze nu mai puțin de 6 recorduri, dintre care cele mai remarcabile au fost obținute de Ursula Iurevitz pe 800 m. femei (2:16,9) și Rolf Bäslack la aceeași probă la băieți (1:52,8).

Și sportivii din R. P. Bulgaria au doborît 3 recorduri ale țării lor. Se remarcă în deosebi performanțele lui A. Colev (100 m. în 10"4) și Tvetana Bercovska (100 m. fete în 12"1).

Atleții R. Polone au obținut și ei câteva rezultate bune, în special acelea ale lui Korban la 800 m. și Sidlo la aruncarea suliței, iar sportivii F.S.G.T. și-au ameliorat câteva din recordurile personale.

In ceeace îi privește pe reprezentanții Republicii Populare Române, aceștia au reușit să amelioreze recordurile la 100 m. fete prin A. Taifas-Sicoe (12"4), la 5000 m. plat prin Dinu Cristea (15:07,4), la 3000 m. obstacole prin Victor Firea care a făcut o cursă splendidă realizând 9:17,6, și la ștafeta 4x100 m. fete (49,4). In afară de aceasta campionul și recordmanul R.P.R. Ion Söter a reușit și în această ediție a Campionatelor să-și adjudece primul loc la săritura în înălțime cu un rezultat excelent. Iar D. Paraschivescu s'a clasat primul la 5 km. marș.

La realizarea tuturor acestor excelente rezultate au contribuit buna organizare a competiției, calitatea înaltă a pistei de alergare (17 din cele 18 recorduri au fost doborîte în probele de alergări) și în foarte mare măsură prezența în concurs a valoroșilor atleți și atlete sovietice, prezență care a constituit un puternic stimulent și un exemplu luminos în toate privințele, pentru toți ceilalți concurenți.

★

Concursurile continuă și se încheie astăzi. In cadrul acestei ultime zile a Campionatelor se vor disputa câteva probe deosebit de interesante, printre care: săritura cu prăjina în care concurează recordmanul sovietic P. Denisenco alături de cel maghiar Homonay, aruncarea greutății femei cu participarea recordmanei mondiale Ana Andreeva (URSS, triplul-salt în care se va da o luptă strânsă între recordmanul R. D. Germane, Fister, și cel al R. Polone, Weinberg, aruncarea suliței femei, în care spectatorii vor vedea pentru prima oară pe recordmana mondială N. Smirnitcaia (URSS), 10.000 m., 400 m. plat bărbați, ștafeta de 4x100 m. bărbați, 200 m. plat femei și alergarea de maraton.

Programul începe la orele 15.00.

★

ZIUA I-a

110 m. GARDURI SERIA I-a: 1. Bulancic (URSS) 14,7 sec.; 2. Bemm (R.D.G.) 15,5 sec.; 3. Lipay (R.P.U.) 15,6 sec.; 4. Bercaru (R.P.R.) 15,8 sec.; 5. Steriade (R.P.R. 16.4 sec.

110 m. GARDURI SERIA II-a: 1. Stephan (R.D.G.) 15.4 sec.; 2. Retezar (R.P.U.) 15,5 sec.; 3. Opriș (R.P.R.) 15 6 sec; 4. Saveev (R.P.B.) 15,7 sec.; 5. Vittman (R.P.R.) 16,1 sec.

100 m. PLAT FETE SERIA I-a: 1. Secenova (U.R.S.S.) 12,2 sec.; 2. Preibisch (R.D.G.) 12,3 sec.; 3. Colarova (R.P.B.) 12,4 sec.

100 m. PLAT FETE SERIA II-a 1. Hnâchina (U.R.S.S.) 11,8 sec. record U.R.S.S.); 2. Gyarmaty (R.P.U.) 12 sec. (record RPU); 3. Berkovska (R.P.B.) 12,1 sec. (record R.P.B.).

100 m. PLAT FETE SERIA III-a: 1. Malșina (URSS) 12,2 sec.; 2. Sofronova (URSS) 12,3 sec.; 3. Sicoe (RPR) 12,4 sec. (record RPR).

100 m. PLAT BAIEȚI: SERIA I 1. Suhariev (URSS) 10,5 sec.; 2. Ksany (RPU) 10,8 sec.; 3. Marx (RPR) 10,8 sec.

100 m. PLAT BAIEȚI: SERIA II-a 1. Varasdy (RPU) 10,9 sec.; 2. Stoenescu (RPR) 11 sec.; 3. Kaleaev (URSS) 11 sec.

INALTIME FETE: 1. Pisareva (URSS) 1,54 m.; 2. Haffer Iuta (RPR); 1,46 m.; 3. Soos Ella (RPR) 1,45 m.; 4. Balaș Iolanda (RPR) 1,40 m.; 5. Veudels (FSGT) 1,40.

100 m. PLAT BAIEȚI: SERIA III-a: 1. Sanadze (URSS) 10,7 sec.; 2. Colev (RPB) 10,8 sec.; 3. Prisiceanu (RPR) 10.8 sec.

LUNGIME BAIEȚI: 1. Poldossi (RPU) 7,14 m.; 2. Wiesenmayer (RPR) 7,09 m.; 3. Thienfeld (RDG) 7.08 m.

CIOCAN: 1. Nemeth (RPU) 58,13 m.; 2. Dăbenco (URSS) 53,81 m.; 3. Șorin (URSS) 52.36 m.; 4. Dumitru C-tin (RPR) 51,60 m.

ȘTAFETA 4 x 400 m. BAIEȚI: 1. RPU 3:15.0 min.; 2. URSS 3:15,7 min.; 3. R. Polonă 3:17,5 min.; 4. R. D. Germană 3:18,8 min. (record R.D.G.); 5. RPR 3:22,7 min.

FINALA 100 m. PLAT FETE: 1. Hnâchina (URSS) 11,7 sec. (record URSS); 2. Secenova (URSS) 11,8 sec. 3. Gyarmaty (RPU) 11,9 sec. (record RPU) 4. Preibisch (RDG) 11,9 (record RDG); 5. S. Malșina (URSS) 11,9 sec. 6. Safronova (URSS) 12,2 sec.

FINALA 100 m. PLAT BAIEȚI: 1. Suhariev (URSS) 10.3 sec (record URSS); 2. Colev (RPB) 10,4 sec. (record RPB); 3. Sanadze (URSS) 10.5 sec.; Stoenescu (RPR) 10,7 sec.; 5. Varasdy (RPU) 10,7 sec.; 6. Csany (RPU) 10,8 sec.

FINALA 110 m. GARDURI: 1. Bulancic (URSS) 14,7 sec.; 2. Bemm (RDG) 14,9 sec.; (record R.D.G.) 3. Retezar (RPU) 15.2 sec.; 4. Lipai (R. P. U.) 15,3 sec.; 5. Stephan (R. D. G.) 15,9 sec

800 m. PLAT BAIEȚI: 1. Bacos (RPU) 1:52,2 min.; 2. Korban (R. Pol.) 1:52,7 min.; 3. Baslack (RDG) 1:52,8 min. (record RDG); 4. Donath (RDG) 1:53,6 min.; 5. Modoi (URSS) 1:54,3 min.; 6. Tălmaciu (RPR) 1:54.5 min.; 7. Pop (RPR) 1:55,1 min.; 8. Cevgun (URSS) 1.55,1 min.; 9. G. Ursu (RPR) 1:59,3 sec.

5000 m. PLAT BAIEȚI: 1. Kazantev (URSS) 14:24 min.; 2. Popov (URSS) 14:28,2 min.; 3. Spasov (RPB) 14:49,0 min. (record RPB); 4. Penzes (RPU) 15:05,0 min. 5. Dinu Cristea (RPR) 15:07,4 min. (record RPR); 6. Dumitru Vasile (RPR) 15:21,8 min.

★

In cea de a doua zi au fost înregistrate următoarele rezultate tehnice:

INALTIME BAIEȚI: 1. Soeter I. (R.P.R.) 1,96 m.; 2. Foldosy (R.P.U.) 1,86 m.; 3. Thienfeld (R.D.G.) 1,80 m.

LUNGIME FETE: 1. Hnichina (URSS) 5.70 m.; 2. Junghans (R.D.G.) 5:58 m.; 3. Iiwicka (R. Pol.) 5,55 m.

80 m. GARDURI FETE FINALA: 1. Gyarmaty (RPU) 11,4 sec.; 2. Alexandrova (URSS) 11.6 sec.; 3. Eriuhina (URSS) 11,8 sec.

3000 m. OBSTACOLE: 1. Apro (R.P.U.) 9:07,6 min.; 2. Firea V. (RPR) 9:17,0 min. (record RPR); 3. Pomogaev (URSS) 9:18,0 min.

400 m. GARDURI FINALA: 1. Lituev (U.R.S.S.) 52 sec.; 2. Lunev (URSS) 52.2 sec.; 3. Iulin (URSS) 53.1 sec.

GREUTATE: 1. Grigalca (URSS) 16,?? m.; 2. Fedorov (URSS) 15,59 m.; 3. Schmidt (RDG) 15,15 m. (record R.D.G.).

SULIȚA BAIEȚI: 1. Scerbacov (URSS) 69,59 m.; 2. Sidlo (R. Pol.) 67.83 m.; 3. Varszegy (RPU) 61,50 m.

5000 m. MARȘ: 1. Paraschivescu (RPR) 22:26,8 min.; 2. Cilga (RPR) 23:06,6 min.; 3. Barbu I. (RPR) 23:13,8 min.

800 m. PLAT FETE: 1. Pomogaeva (URSS) 2:12,7 min.; 2. Blecha (RPU) 2:13,5 min. (record R.P.U.); 3. Bozgâtareva (URSS) 2:14,4 min.; 4. Dimitriuc (URSS) 2:16,1 min.; 5. Iurewitz (R.D.G.) 2:16,9 min. (record RDG).

DISC FETE: 1. Romașcova (URSS) 49.65 m.; 2. Bagrianteva (URSS) 49.09 m.; 3. Tocenova (URSS) 42.23 m.; 4. Widerhold (RDG) 41.70 m.; 5. Lia Manoliu (RPR) 40,36 m.

200 m. PLAT BAIEȚI FINALA: 1. Suhariev (URSS) 21.5 sec.; 2. Adamik (R.P.U.) 22 sec.; 3. Colev (RPB) 22 sec.

4x100 FETE: 1. U.R.S.S. 47.7 sec.; 2. R.P.U. 48,0 sec. (record RPU); 3. R.D.G. 48,4 sec. (record R.D.G.); 4. RPR. 49,4 sec. (record RPR).

CONFERINȚE

■ Casa prieteniei Româno-Sovietice ARLUS anunță prezentarea actualității sovietice.

Vor lua cuvântul:

Mihail Raicu, director al Teatrului Tineretului: „Bilanțul discuțiilor privind moștenirea creatoare a lui Stanislavschi".

Nela Stroescu, Director adjunct al Studioului de artă cinematografică „Constantin Nottara": „Cinci ani dela hotărîrea CC al P.C. (b) a URSS privind repertoriul teatrelor dramatice și măsurile de îmbunătățire a repertoriilor".

Al. Finți, Maestru Emerit al artei, din RPR: „Examenele de admitere în școlile de artă din URSS"

Va urma un film sovietic.

Manifestarea va avea loc Miercuri 26 Septembrie ora 18,30 în sala din str. Batiștei 14.

★

● Societatea pentru răspândirea Științei și Culturii anunță conferința d-lui Iuliu Gherendi, vicepreședintele Comisiei de Stat pentru Tehnică, intitulată: „Mișcarea inovatorilor în țara noastră".

Conferința va avea loc Miercuri, 26 Septembrie, orele 18,30, în sala Bibliotecii Centrale a Universității, str. Wilson nr. 1 și va fi urmată de film.

Intrarea liberă.

★

● In cadrul ciclului: „Cultura Popoarelor din U.R.S.S." va avea loc conferința d-lui Balaci Alexandru, conferențiar universitar, cu subiectul: „Cultura Poporului Azerbaidjean" va urma un program artistic și film.

Manifestarea va avea loc Joi, 27 Septembrie, orele 18, în sala din str. Batiștei 14.

LA ZI

JOCURILE pentru divizia națională A. de football, din cea de a XV-a etapă, disputate Duminică în provincie, s'au terminat cu rezultatele următoare:

Arad: C.C.A. — Flamura Roșie 1-0 (0-0).

Punctul a fost înscris de Zavoda I în min. 53.

Timișoara: Știința — Locomotiva Tg. Mureș 1-0 (1-0).

A marcat Boros (min. 2).

Petroșani: Locomotiva Timișoara — Flacăra 1-0 (0-0).

A înscris Covaci (min. 88).

Orașul Stalin: Știința Cluj — Dinamo 2-1 (1-0).

Au marcat Avram (min. 21 și 68), respectiv Ozon (min. 73).

★

DUPA cincisprezece etape, clasamentul în divizia națională A. de football se prezintă astfel:

1. C.C.A. (Buc.) 26 puncte; 2. Dinamo (Buc.) 23 puncte; 3. Progresul (Oradea) 19 puncte; 4. Fl. Roșie (Arad) 17 puncte; 5. Știința (Cluj) 17 puncte; 6. Dinamo (Orașul Stalin) 16 puncte; 7. Flacăra (Buc.) 15 pte; 8. Flacăra (Petroșani) 14 puncte; 9. Locomotiva (Timiș) 14 puncte; 10. Locomotiva (Tg. Mureș) 11 puncte; 11. Știința (Timiș) 11 puncte; 12. Locomotiva (Buc.) 9 puncte.

★

IN CEA de a XVI-a etapă a diviziei naționale A. de football, se vor disputa următoarele jocuri:

București: Locomotiva — Flacăra (Buc.) și Dinamo — C.C.A.; **Timișoara:** Știința — Flacăra (Petroșani); **Cluj:** Știința — Fl. Roșie (Arad); **Tg. Mureș:** Locomotiva — Locomotiva (Timișoara); **Oradea:** Progresul — Dinamo (Orașul Stalin).

Citind romanul „Secerișul" de Galina Nicolaeva

O răscruce de drumuri care străbat câmpia, undeva în Siberia Occidentală, un pin singuratic cu două vârfuri, un stâlp de telegraf... Un om s'a oprit și privește gânditor în jurul lui. Il cunoaștem bine, este unul din eroii principali ai romanului „Secerișul", Vasili Bortnicov, președintele colhozului Pervomaisc. Cunoaștem bine, dacă am citit romanul, și locul acesta în care Vasili s'a oprit odată, cu doi ani în urmă. Dar cât îi par toate de schimbate. *„Stâlpul și nuielele și pinul... Toate-s aceleași! Și oare-i chiar așa de mult de-atunci? E mult, tare mult... Și Pervomaiscul parcă-i altul. Nu l-ai mai recunoaște"* își spune el.

Și noi, cititorii romanului Galinei Nicolaeva, avem aceeași senzație. Nu au trecut decât doi ani din momentul când începe acțiunea „Secerișului" și totuși, dacă privim în urmă și încercăm să evocăm primele scene, ele ne par extrem de îndepărtate. Numai în doi ani de zile s'au petrecut atâtea evenimente cât în cuprinsul unei vieți întregi nu ar putea intra în chip obișnuit. Citind „Secerișul" înțelegem însă parcă mai limpede un mare adevăr: viața oamenilor sovietici este de o bogăție neobișnuită, ea se află într'un permanent clocot de transformare revoluționară, ritmul ei este mai rapid decât îl poate susține viața în oricare alt sistem social.

Acest proces năvalnic de transformare pe care îl cunoaște societatea sovietică în drum spre comunism, Galina Nicolaeva a știut să-l surprindă în mod admirabil în romanul ei. Să ne amintim starea în care se găsea colhozul Pervomaisc în momentul în care începe acțiunea. Scriitoarea ne-o sugerează încă înainte de a ne face s'o cunoaștem în profunzime, prin sunetele triste, semănând parcă a țipete de copil neajutorat, scoase de acel instrument primitiv numit „Jaleica". Intr'adevăr, zestrea colhozului era în paragină, munca oamenilor care țineau de el se desfășura haotic, acțiunea fostului președinte făcuse ca el, înainte colhoz bogat și bine organizat să primească porecla de „codașul". Nu au trecut însă decât doi ani și Pervomaiscul ne oferă o imagine cu totul diferită. Ogoarele altădată năpădite de bălării și-au recăpătat fertilitatea, chiar și-au mărit-o, dând recolte care stârnesc admirația întregului raion, pe câmp combainerii și tractoriștii stabilesc recorduri uimitoare, iată, pe șosea trece turma bine hrănită, compusă din vite de rasă care stârnesc mândria colhoznicilor, pe aria de treerat dudue motorul electric și acolo munca e mecanizată.

Marea artă a Nicolaevei trebue însă văzută în primul rând în aceea că ea nu s'a mărginit să descrie transformările materiale ale colhozului Pervomaisc ci a pătruns adânc în sufletul oamenilor și ne-a arătat cum, transformând natura ei reușesc să se transforme radical pe ei înșiși. Ce este la începutul romanului Avdotia, soția lui Vasili Bortnicov? O femee legată exclusiv de căminul ei, resemnată să-și vadă cercul preocupărilor limitat de pereții gospodăriei și de grija copiilor. Pe măsură ce colhozul se desvoltă, pășește înainte și viața Avdotiei, înflorește. Ea începe să participe la treburile obștești, este trimisă să urmeze cursuri la oraș apoi devine un minunat tip de conducător sovietic știind să rezolve cele mai complicate probleme, știind mai ales să crească oameni noi, care, alături de ea, luptă pentru înflorirea colhozului și privesc drept înainte spre zorile comunismului. Soțul ei, Vasili, este un președinte de colhoz deosebit de destoinic și în acelaș timp un om minunat, ascunzând o mare bunătate și iubire de oameni sub aspectul său sever. Dar, așa cum îl cunoaștem la început, el nu știe încă să se apropie de tovarășii săi și să le arate limpede drumul pe care trebue să meargă. Vasili este încă stăpânit de temperamentul său vijelios, de multe ori acționează fără să chibzuiască. Noi vedem însă, cum, treptat, el învață să se înfrâneze, să găsească vorbele și gesturile care conduc la inima oamenilor și fac ca, la chemarea lui, aceștia să se unească într'un colectiv disciplinat și îndrăgostit de muncă. Și el a crescut, a devenit un conducător iscusit și un soț iubitor și înțelegător. Când încheem lectura romanului suntem siguri că în căminul lui Bortnicov nu se vor mai isca disensiunile grave pe care le-am întâlnit aici la început.

In „Secerișul" întâlnim un personagiu deosebit de simpatic, este combainiera Frosca. Gălăgioasă, certăreață, energică ea știe de multe ori să-și impună punctul ei de vedere nu numai soțului dar și președintelui colhozului care-i respectă părerile și le ascultă cu atenție căci îi cunoaște mintea ageră și vrednicia în muncă. Dar să ne amintim și de Frosca, așa cum era la început, cu doi ani în urmă... O fată cochetă și ușuratecă, având ca preocupare principală să învârte capul la flăcăi Și ca dânsa sunt mulți în colhoz: e Piotr, fratele lui Vasili Bortnicov, care, din chefliu și leneș cum era, devine unul din cei mai pricepuți șefi de brigadă din colhoz, un om chibzuit și serios, urmărind în toate acțiunile sale țelul înalt al propășirii întregei colectivități, este Csiușa, care obține prin munca ei perseverentă o cantitate de lapte record dela vaca pe care o îngrijește. Și alții și alții...

Ceeace-i caracterizează pe toți acești oameni este flacăra mereu mai puternică ce le luminează conștiința, flacăra ideii comunismului. Datorită caracterului constient al activității lor munca ce o săvârșesc este într'adevăr o muncă liberă, plină de entuziasm, de bucurie creatoare, de acea bucurie pe care ți-o poate da numai gândul că prin efortul brațelor tale contribui la fericirea întregului tău popor. De fapt nici nu mai avem în fața noastră „țărani" în vechea accepție a cuvântului. Galina Nicolaeva ne demonstrează în chip convingător, prin figurile eroilor ei, cum principiul ștergerii graniței între munca intelectuală și cea fizică devine realitate în faza trecerii spre comunism. Personagiile din „Secerișul" au o intensă viață spirituală și Galina Nicolaeva a știut să o zugrăvească în imagini pline de poezie, cum ar fi bunăoară în episodul studierii „Manifestului Partidului Comunist":

— „O stafie umblă prin Europa — stafia comunismului", — citi Avdotia și, uimită de frumusețea și de puterea acestor cuvinte, se opri, tăcu, apoi le mai citi încă odată. Iar Lenei i se păru că fraza aceasta abea atunci se născuse, că vorbele demult cunoscute se împrospătau, ca și cum ar fi fost spălate, în atenția încordată și oarecum aspră a Liubavei, în gândirea concentrată a lui Pimen Ivanovici și în bucuria care se aprinsese în ochii Avdotiei, de a le fi cunoscut și înțeles".

Dar întreaga carte este scăldată de un cald suflu liric. El dă o culoare nouă, vie și proaspătă încântătoarelor imagini de natură, peisagiilor de brazi seculari și de câmpii nesfârșite ale Siberiei în cadrul cărora se mișcă eroii Nicolaevei. Poetică este în primul rând munca. Sunt pline de poezie și frumusețe torentele galbene de grâu care se revarsă din gura combainei și în care colhoznicii își înfundă mâinile, tremurând de emoție, este de o mare frumusețe elanul cu care brigada comsomoliștilor se avântă în munca de noapte pentru a salva recolta de amenințarea furtunii care se apropie Acest intens fior poetic care parcurge cartea Nicolaevei își are originea în acelaș isvor nesecat din care își sorbeau fericirea cei ce studiau „Manifestul Partidului Comunist" în pasagiul mai sus citat. Este visul de aur al omenirii spre care eroii Nicolaevei privesc mereu și care le umple de o minunată strălucire întreaga viață, vis care nu este doar o himeră îndepărtată căci ei îl realizează bucată cu bucată prin munca lor creatoare.

Citind „Secerișul", înțelegem că „fericirea" idilică și liniștită a omului lipsit de orizont, nu are nimic comun cu fericirea oamenilor sovietici care se câștigă prin luptă încordată împotriva piedicilor și greutăților de tot felul. Puternicul dramatism al acțiunii romanului de aici provine: din faptul că scriitoarea a surprins în adâncime o trăsătură esențială a societății

Coperta romanului „Secerișul"

sovietice — lupta între nou și vechi ca formă nouă a legii dialectice care poartă societatea înainte. Ceeace împiedica desvoltarea colhozului Pervomaisc și-i atrăgea numele de „codașul", era tendința unora dintre membrii săi de a pune interesele lor personale deasupra celor ale colectivului. Conopatov preferă să vâneze soboli în loc să muncească pe ogorul colhozului. Mama vitregă a lui Vasili Bortnicov, Stepanida, era stăpânită și ea de o nestăvilită tendință spre înavuțire, spre proprietate particulară. Și această tendință o făcea să umble mereu după învârteli și negustorii nu odată necurate. Iată vechiul, rămășița vechii lumi în mentalitatea oamenilor Dar romanul Nicolaevei pune în plină lumină mersul invincibil înainte al noului, certitudinea că el va învinge ceeace este vechi. Oameni „vechi" precum Stepanida și familia Conopatov devin din ce în ce mai rari în colhozul Pervomaisc. Mereu mai numeroși sunt aceia care în ședințe sau în discuții particulare îi critică fără de cruțare. Până la urmă marea armată a celor care pășesc spre zările luminoase ale comunismului trece înainte și cei care se mai agață de cioburile lumii vechi rămân singuri și încep să-și dea seama tot mai bine cât de jalnică a fost greșeala lor.

Aici Nicolaeva ne desvălue un alt aspect esențial al luptei între nou și vechi ca motor al progresului în societatea sovietică. Ea ne arată că noul triumfător nu distruge oamenii care se aflau pe o poziție învechită ci elimină doar din ei rămășițele putrede și-i trage apoi înainte. După câteva șovăeli Stepanida acceptă să vândă la piață produsele colhozului, nu însă fără a se gândi la micile avantagii personale pe care le-ar putea avea. Când vede cu câtă încredere se apropie cumpărătorii care văd deasupra produselor o firmă purtând numele colhozului, când în loc să se târguiască ea însăși se vede explicând calm și cu demnitate proprietățile legumelor ce le vinde, abea acum, când o mulțumire încă necunoscută îi umple sufletul, își dă seama ce inutilă, ce searbădă și meschină i-a fost întreaga viață. Tot atât de caracteristică este reacția bătrânului inginer Vâsoțchi care se opusese din răsputeri, pe baza unor argumente învechite, planului de reorganizare a stațiunilor de S.M.T. După ce a ținut o lungă cuvântare, mai vorbesc nenumărați alți oameni, ingineri, conducători de colhozuri, tractoriști, simpli colhoznici. Și toți îl critică aspru pentru miopia sa, pentrucă a încercat să se pună deacurmezișul desvoltării întregii colectivități. Bătrânul inginer este din ce în ce mai descumpănit. Dar lovitura cea mai grea o primește abea atunci când vede că singurul care se situează pe poziția sa și încearcă s'o apere este cel mai prost dintre tractoriști, un om vicios și leneș Dar această lovitură înseamnă totodată isbăvirea Dându-și seama că a greșit bătrânul inginer a făcut deacum primul pas pentru a-și depăși greșala.

Cauza principală care determină victoria noului în societatea socialistă este puternic conturată în roman: este acea forță uriașă care a răsturnat clasele exploatatoare și conduce poporul eliberat spre fericire — este partidul. Este Andrei, secretarul raionului de partid, pe care toți îl numesc cu respect doar „Petrovici" pentrucă îl știu cât e de drept, pentrucă știu că datorită muncii sale fără preget raionul întreg pășește înainte. Andrei este blând și bun, el știe să fie cel mai credincios prieten și cel mai afectuos soț, dar ochiul său ager nu scapă nicio lipsă, nicio greșeală și critica sa necruțătoare merge drept la țintă, descopere rădăcina slăbiciunilor, ajută la înlăturarea lor. Când munca clocotește în Pervomaisc și când roadele ei se arată a fi tot mai frumoase noi ne amintim de o ședință de Partid despre care ni se vorbește în roman, prima ședință a organizației din colhoz, la care participă doar trei oameni: Bortnicov, agronomul Valentina Strelțova, electricianul Buianov. Dar aceștia sunt adevărați bolșevici și ei știu să analizeze până în adânc sarcinile lor, să traseze precis și clar obiectivele muncii în colhoz. Incepând cu această ședință, în activitatea neobosită a comuniștilor din Pervomaisc vedem noi cauza principală a victoriilor pe care le va repurta colhozul.

Dacă Galina Nicolaeva ne face în romanul ei o demonstrație strălucită a victoriei noului în societatea sovietică, nu înseamnă însă că ea caută să zugrăvească viața particulară a eroilor ei ca o pânză uniform senină și veselă. Avdotia și Vasili Bortnicov nu isbutesc mult timp să restabilească armonia căminului lor, zdruncinată după plecarea lui Vasili pe front. Cei doi soți se despart chiar pentru o bucată de timp și suferă cumplit de singurătate. Comsomolistul Alioșa, unul din cei mai destoinici brigadieri din Pervomaisc, moare din pricina unei tumori la gât pe care o neglijase. Invățătoarea Lena primește o lovitură grozavă căci ea îl iubise pe Alioșa și nu îl va uita niciodată.

Lucrul esențial pe care ne învață să-l cunoaștem romanul Galinei Nicolaeva este că în societatea sovietică întâmplările neplăcute pot să nu lipsească din viața oamenilor dar ele nu isbutesc să-i zdrobească și aceasta din cauză că în patria socialismului oamenii nu sunt singuri ca în societatea capitalistă ci formează un colectiv puternic în care cel care suferă este susținut de tovarășii săi să-și biruiască suferința, să pășească înainte. Această trăsătură este puternic subliniată în episodul în care ni se povestește plecarea Avdotiei la oraș. Aceasta s'a despărțit de bărbatul ei, își consideră viața personală zdrobită, se simte singură și nenorocită ca niciodată. Iată însă că în tren găsește oameni prietenoși, adevărați oameni sovietici plini de încredere în viitorul patriei lor, mândri de succesele lor în muncă așa cum sunt mândri de succesele de care le vorbește Avdotia. Timiditatea cu care ea pășește mai târziu în clădirea Institutului de Agronomie se risipește numaidecât căci și aici este primită cu căldură Academicianul Petrov se ocupă personal de ea, studenții o consideră din primul moment ca pe unul de-ai lor. Toate aceste trăsături sunt specifice pentru societatea socialistă în care grija pentru om este o lege de bază. Grăitoare sunt în acest sens până și camera strălucitoare de curățenie care este pregătită pentru Avdotia, până și creioanele și caietele pe care ea le găsește pe masă unde au fost puse de mâini atente. Și Avdotia nu se mai simte singură și nefericită căci, mai mult ca oricând, își dă seama că face parte dintr'o mare familie Pentru a ne face să înțelegem mai bine această minunată caracteristică a vieții oamenilor sovietici Galina Nicolaeva ne povestește o istorioară plină de un adânc înțeles. Ea evocă amintirea unui lac sărat pe care-l văzuse Avdotia în copilărie și în care la început se temuse să intre. Mătușa ei îi spusese atunci: *„E sărat și greu lacul nostru cel cald...Valul lui nu te îneacă chiar dacă ți-ai lega pietre de picioare! Nu te lasă să te îneci. Indată te scoate deasupra apei".* Asemenea acestui lac este și marea colectivitate a oamenilor sovietici: ea este într'adevăr ca un lac care nu te lasă să te îneci și te scoate, oricât de grea ar fi situația în care te afli, la suprafață.

Oricât de mari ar fi loviturile pe care le-ar primi un om în viața sa personală el este ajutat de tovarășii săi să iasă din cumpănă deoarece conștiința întregului popor este luminată de un viguros optimism, de credința nestrămutată în biruința forțelor vieții, în biruința comunismului. Pentrucă este și ea pătrunsă de această convingere și Lena reușește să-și biruiască suferința pricinuită de moartea lui Alioșa și să pornească alături de ceilalți colhoznici, mai departe la cucerirea visului măreț al comunismului.

Optimismul, elanul tineresc care parcurge întreaga carte a Nicolaevei dă o culoare nouă, originală humorului din multe pagini ale romanului „Secerișul". De multe ori scriitoarea privește cu un ochi critic personagiile, dar nu cu supărare ci cu zâmbet. Și ne face să zâmbim și pe noi. Câtă deosebire însă între situațiile comice sau trăsăturile puțin ridicole ale unora dintre eroii din „Secerișul" și comicul pe care îl găsim în opera realiștilor critici. Isvorît din disprețul și ura împotriva unei orânduiri putrede, comicul creat de realiștii critici era corosiv, distrugător; cu cât mergea mai adânc el se transforma în satiră batjocoritoare, în sarcasm. La Galina Nicolaeva râsul rămâne mereu plin de bonomie și afectiune căci el nu zdruncină niciodată încrederea și dragostea scriitoarei pentru omul sovietic. Iat-o pe Frosca, de care am vorbit și mai sus, în cursul unei ședințe, în prima parte a romanului. In timp ce colhoznicii discută probleme serioase de viață ea nu are decât o singură grijă, să-și scuture cârlionții și să-și întoarcă în toate părțile șoșonii noi și lucioși, doar, doar, „l-o da gata pe secretar". Scriitoarea ne face să râdem de manifestările usuratece ale Froscăi, dar nu uită să sublinieze că fata este profund cinstită și ascunde multă curățenie și o vitalitate sănătoasă sub sbenguielile ei. Deaceea râsul nostru nu se transformă niciodată în batjocură. Parcă simțim de pe acum că numai cu o sută de pagini mai încolo Frosca va înceta să ne mai facă să râdem ci dimpotrivă ne va impune și nouă așa cum le impune, prin vrednicia ei, tovarășilor din colhoz.

Scrisă cu o mare măestrie, cuprinzând o mare bogăție de probleme și idei, cartea Galinei Nicolaeva cere o analiză deosebit de amplă pentru a putea fi pusă în întregime în valoare. Cât ar fi de scris numai despre subtilitatea cu care ea analizează sufletul eroilor, despre adâncimea și adevărul imaginii pe care ne-o dă despre viața de familie a oamenilor sovietici, atât de frumoasă tocmai pentrucă este organic legată de viața întregii colectivități.

De eroii din „Secerișul" ne despărțim cu regret ca de niște buni prieteni, niște oameni viteji și înțelepți, dela care am învățat multe și care, prin exemplul lor, ne-au ajutat să vedem mai limpede drumul propriei noastre vieți, să pășim cu mai mult curaj și hotărîre înainte spre înălțimile unde ei se află, unde și noi vom ajunge, fără îndoială...

Entuziasmul muncii creatoare, încrederea nestrămutată în biruința cauzei comunismului ne rămân puternic întipărite în suflet după ce am terminat lectura romanului „Secerișul" Este marele merit al Galinei Nicolaeva de a fi știut să le exprime cu mare forță, în imagini artistice de neuitat.

Alexandru Călin